

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Sebastiani Castellionis Sacrorvm Dialogorum Libri
Qvatvor, Qvos Postremo Ipse Recognovit: Argvmenta
Singvlis Dialogis Praeposvit, Et Sententias Svbiecit ...**

Châteillon, Sébastien

Francofurti, 1761

VD18 12886300

Calebvs.

urn:nbn:de:gbv:45:1-18303

væ manus? jam videbitis, eventurane promiserim, nec ne.

SENTENTIA.

Cupiditas rerum carnalium parit fastidium spiritualium. Et Deus carnalia petentibus interdum largitur: sed illa brevis voluptas parit longos dolores. Cum maxime explebuntur carnales voluptatibus, aderit pœna.

CALEBUS. Num. 13. 14.

ARGUMENTVM.

Populus deterrentibus exploratoribus, desperat de expugnanda promissa terra. Quare iratus Jova, iurat non perventuros, exceptis duobus, qui considerant, videlicet Josua & Calebo.

Exploratores, Calebus, Populus, Josua, Moses, Jova.

Venimus in eam terram, Moses & Aaron, & Israelitæ, ad cujus explorationem missi sumus a vobis: & quidem abundat lacte & melle. Atque ecce vobis fructus illius terræ: Videtis, quanta sit hæc uva, quæ in palo portetur a duobus: Videtis & hæc mala granata & ficus: ^{a)} Sed incolas habet fortes, & urbes maximas, easque munitissimas. Enaci quoque prognatos illic vidimus: Amelechitæ ad austrum incolunt: Het-
tæi

^{a)} Diffidentes difficultate operis terrentur, non confidentes, quid Deus, qui promisit, sed quid ipsi non possint. At fidentes (ut mox Josua) contra.

tæi & Jebusæi & Amorrhæi in montanis: Chanaanæ autem accolunt mari & Jordani. *C.* Ne dubitemus eo proficisci, & invadere illos fines: nam sumus futuri victores. *E.* Minime vero: enim populus ille fortior, quam nos; terra fausta, fucrum habitatorum consumptrix; in non nisi immani statura homines vidimus. *Q.* quod vidimus Enacinos, de genere gigantum cum quibus comparati videbamus nobis esse locustæ. *P.* Utinam aut in Ægypto mortui essemus, aut in hac solitudine moriamur. Cur enim adduxit nos Jova in hanc terram ferro trucidandos? mulieribus nostris & parvulis præda futuri. Nonne fatius nobis est repetere Ægyptum? Creemus nobis imperatorem, quo duce revertamur. *Ios.* Cavete Israelitæ, ne quid faciatis, cujus vos posthac pœniteat. Terra quam explorantes stravimus, terra est bona inprimis. Si nobis fuerit Jova, intromittet nos in eam, eamque nobis dabit, terram scatentem lacte & melle. Cæterum *b)* ne rebellate contra Jovam, & ne illius terræ incolas timete; quos præsidiiis destitutos, adjuvante Jova, conficiemus. Deponite metum. *P.* *c)* Lapidentur, lapidentur. *Io.* Quousque tandem irritabit me iste populus? *Moses:* Quousque mihi fidem non habebit, tot miraculis per me editis apud eum? Quin eum peste illata exscindoducturus ex te gentem majorem, potentioremque, quam

b) Non sperare, quæ promisit Deus, rebellare est.

c) Qui speranda docent, quæ promisit Deus, in eos bacchatur vulgus.

quam ista est. *M.* Ergo cum audient (Ægyptii quibus de medio vi tua eripueris hunc populum, cumque audient incolæ istius terræ, te, Jova, qui in hoc populo versatus, ab eo conspectus sis præsens ipsius oculis: te cujus nubes supra eum steterit: qui præveris ei interdiu in columna nubis, noctu in columna ignis,) qui (inquam) audierint, hunc populum a te funditus esse deletum, dicent te, quia nequiveris intrmittere eos in terram, quam eis juraveris, trucidasse eos in desertis. Quare utere excellenti ista virtute, Domine, de qua loquens ita dicebas: Jova ad iram tardus, ad clementiam propensus, culpam & peccata condonans: In pœna autem irroganda, parentum culpam in natos, ad tertiam & quartam stirpem persequens. Remitte quæso culpam huic populo, ut tua benignitas postulat, utque ei ab Ægypto hucusque remisisti. *Io.* Remitto, ut postulas. Veruntamen ne vivam; nisi d) Jovæ gloria replebit totum orbem terrarum. Nam e) eorum, qui viderunt meam gloriam, & miracula, quæ feci tum in Ægypto tum in solitudine, & me tamen tentaverunt jam vel decies, neque mihi obtemperaverunt; eorum (inquam) qui me irritaverunt, nemo videbit terram, quam juraui majoribus eorum. f) Sed Calebum meum (quoniam alio animo præditus, quam cæteri, mihi

d) Gloriosum quiddam & toto orbe celebrandum faciam.

e) Quos Dei miracula non adducunt ad speranda, quæ ipse promisit, ea non assequeuntur, quæ promisit.

f) Fidentes Dei promissa consequentur.

D

hi obsequutus est) introducam in terram, quam adibit, eamque possidebit ejus progenies. Cras revertimini in solitudinem, versus mare rubrum. Etenim quem ad finem tandem audiam istius in me sceleratæ multitudinis Israelitarum g) male dicta? Renuncia hæc eis: Ne vivam (inquit Jovanisi, quemadmodum locuti estis audiente me, si faciam vobis. In istis desertis cadent cadavera vestra, & omnis vestrum numerus, quotquot recensiti supra vigesimum annum, murmurastis in me. h) Non intrabitis (inquam) in terram, in qua promisi me collocaturum vos. Excipio Calebum Jephonis, & Josuam Nunis filium. Parvulos quoque vestros, quos dixistis prædæ futuros, introducam in terram, quam vos renuistis, eaque potentur. Atque interea, dum vestra cadavera per deserta labuntur, & consumuntur, i) liberi vestri ibidem pœnas dabunt vestri meretricii, per quadraginta annos, quibus vos supplicio afficietis: pro numero dierum, per quos dies exploravistis terram, totidem annis ductis pro totidem diebus: sentietisque quid sit, in me esse esse contumacem. Ego Jova & dico, & sine dubio efficiam, ut hujus perversæ multitudinis homines, qui contra me coierunt, consumantur, & intereant in hac solitudine.

SEN

- g) Deum negare promissa præstiturum, de Deo male dicere est.
 h) Qui Deo non credunt, ii promissam felicitatem non consequentur, quamvis a Deo jam promoti.
 i) Nati luunt peccata parentum, sed non æternis pœnis, nec nisi ipsi conrei.

SENTENTIA.

Nihil est perniciosius illis, qui docent minora sperare, quam ferunt promissa Dei: quibus tamen maxima pars hominum credit. Deus ignavos & diffidentes averfatur, atque deserit: confidentes vero juvat. Tantum quisque potest, quantum se divina ope posse credit: si modo est ejus fides fundata in Dei promissis.

BALAAAMVS. Num. 22.

ARGVMENTVM.

Afina Balaami ab ipso, quia restiterat, verberata loquitur: & Genius, qui ei in via obstabat, Balaamum alloquitur.

Balaamus Asinus, Genius.

Ut te Deus male perdat afina, quæ me invitum de via avehis in agrum. At ego te pro isto hoc maleficio onerabo ictibus improba. Ary, ary: quin ergo redis in viam: Nunc fumus inter duas macerias, non licebit tibi amplius declinare. Heu mihi, attrivit mihi pedem ad maceriam. At dispeream, nisi te male mulcto plagis. Ary, ary, quid hoc monstri est, succumbit? at jam saxo te attolles: alioqui hic te contundam usque fuste, hem! *A.* Quid in te commisi, ut me jam tertium cæderes? *B.* Rogita improba, que me hic ludificaris indigne? ^{a)} atque utinam mihi esset gladius præ manu: nam te hic jam confoderem.

A. Nonne ego sum afina tua, cui tu semper ha-

D 2

ctenus

a) Ira furor brevis est.